

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izimaj nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstrijsko-ogerske dežele za vse leto 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. za mesec, po 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poštnina znaša.

Za oznanila plačuje se od četiristopne peti-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvolé frankovati. — Rokopisi se ne vračajo. Uredništvo in upravištvo je v Rudolfa Kirbiša hiši, „Gledališka stolba“.

Upravištva naj se blagovono pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari.

Zjedinjenje Bolgarov.

— o. — V lepo teženje bolgarskega naroda po zjedinjenji svojem vrgla je zavist srbske vlade kontrast, bratomorstva prizor, pred katerim si je vsak Slovan v tugi zakrival svoj obraz. Tega neskončno žalostnega prizora je sedaj, hvala Bogu in upajmo, za zmirom konec; glavno dejanje, dejanje bolgarskega zjedinjenja se je zopet prikazalo prezanimivem odru balkanskega poluotoka. Zadosti je trpel junak; sedaj ima pravica besedo, junak mora dobiti svoje plačilo.

Zjedinjenje bolgarsko se 18. septembra po mislih cesarskih velemočij in njihovih trabantov ni bilo spočelo v pravih razmerah. Bilo je „upor“ proti volji „Evrope“. Zlasti Rusijo je razžalila samovolja kneza Aleksandra. Zaspani ruski agentje v Sofiji in v Plovdivu so vrhu tega nekatere stvari v Rusijo poročali, ki neso le ruskega carja, nego tudi narod ruski oneprijazniti mogle z bolgarskimi voditelji. Rusija je potem trdno zastopala za „status quo“. To je vnanje-oficijalni Avstriji tudi bilo po godu. Ne le za to, ker v našem vnanjem ministerstvu ni še nobene lastavice, ki bi oznanjevala pomlad za slovanski Balkan, nego baš glede na dogovor Berolinski ni naša država mogla biti menj Berolinska, kakor Rusija. Vsaka druga država se principu Berolinskega dogovora laže odpove, kakor avstrijska. Vzemimo ozir na Bosno in Hercegovino in takoj nam bo obrazloženo postopanje Avstrije, kateri poleg tega prijaznost z oficijalno Rusijo ni malo draga. Bismarek je v očigled temu, da se njegov voz itak dobro vleče, lepo mirno za vozom hodil. Voda na mlin „status-a quo“ je bilo to, da se je Anglija tako živo in dejanjsko zanimala za združenje bolgarsko; tudi zato je zveza kontinentalnih držav odbijala preobrat, ker je s tem odbijala posledice njegove, zlasti Rusija mej njimi, angleške uplive v Bolgarski. V taci razmerah bi Bolgari, to dandanes lahko trdimo, ne bili dosegli svojega namena.

V druge razmere jim je pomagal — brat. Danes je narod bolgarski z zmagami oslavljen. Ves moralni svet zahteva, naj dobi zadostilo narod-junak, knez-junak. Ne samo to. Tudi kdo drugi je prestopil mejo Berolinskega dogovora. Kdo je tu spolnil voljo „Evrope“? Bolgarski narod tudi za to zasluži pripoznanje in nagrado. Te „Evropa“ ne more dati od srbske zemlje, zlasti ne Avstrija; tudi bi se s tem še bolj razširil razdor mej dvema sosedoma.

Poročilo in nadomestilo se zmagovitemu bolgarskemu narodu more odšteti le v Vztočni Rumeliji in knez Aleksander bode s svojim narodom vred zadovoljen, ako se mu za zmage potrdi zjedinjenje Bolgarske z Vztočno Rumelijo.

To je sedaj zopet delo diplomacije. Da je sedaj premišlja z drugim duhom, o tem ni dvojbe. Prvi nastop ima tudi sedaj Rusija. Avstrija je sama v Berolinski dogovor tako zapletena, da bi le z nevarnostjo prezirala katero njegovih določeb, dokler iste ne prezira tudi Rusija. Bismarek je sodnik, ki se tako dolgo ne gane, dokler ni prepira. Dosedanje stališče angleške vlade za združenje bolgarsko načelno ne spada semkaj. Rusija torej ima prvo in zadnjo besedo. Bode-li sedaj hotela? Odgovor na to ni težak. Znano je že, da car Aleksander samo to čaka, kedaj se mu približa knez Aleksander. Fenomenalni vspehi junaškega kneza in bolgarskega naroda ponižali so tudi ruskega, mogočnega carja. Moža se je tudi njemu pokazal hrabri bolgarski

knez in ponosen je, kakor je sam izustil, da je zmagujoča izvrščina hlabre bolgarske vojske za služno delo njegovih, ruskih častnikov. In kdor je ves svet, zlasti pa rusko javno mnenje zá-se pridobil, tistega tudi car Aleksander zametati ne more. Razjasnilo se je tudi, da je največ po pomoti, po tuji krivdi imel ruski car razloga, misliti slabo o knezu Aleksandru. Mnogo je tedaj že popravil čas in dogodek. Preostaje le še to, da bolgarski knez sam ruskemu carju priliko ponudi, za izrazilo obnovljene naklonjenosti. Grof Khevenhüller je nekda v imenu avstrijskega kabineta knezu Aleksandru priporočal, naj se spravi z ruskim carjem, češ, da vse prijateljstvo Anglije Bolgarom ne pomore do združenja, ako se ne odstrani tudi odpor Rusije. Ako je to tako bilo, potem to kaže, da Avstrija zá-se varuje upliv v Srbiji, a da Rusiji pripoznava upliv v Bolgariji, in da je tu tudi mejsobna zveza proti Angliji. To tudi utegne nagniti bolgarskega kneza, da nastopi nasvetovano pot. Korak, ki bode vsaj na videz kazal, da je Rusija Anglijo znova pregnala iz Bolgarije in da se Bolgari nočejo prav do zadnjega odtegniti iz področja Rusije — že to bode dovolj, da Rusija ne bo več odbijala bolgarskega združenja. Nobena velemoč potem ne bo delala težav.

A kolikor se nam iz dosedanjih poročil vidi gotovo, da bolgarski narod združenja v vsem obsegu te besede tudi potem ne bo dosegel, nekoliko zavoljo Turčije, nekoliko zavoljo tega, ker se dogovor Berolinski ima pridržati. V koliko, tudi za to imamo že besedo, Berolinski dogovor ima služiti „v podstavo“. Poprej se je zahteval „status quo“ do zadnje pike Berolinskega dogovora, sedaj pa se hoče dogovor po bolgarskih zmagah uporabiti le „za podstavo“, ker velemoči svoje pogovore hočejo osnovati na danem „pravu“. Namere se tudi kažejo, da se velemoči ne odmaknejo veliko od tega „prava“. In tako potrdijo bržkone le personalno unijo. Knez Aleksander ostane knez bolgarski, a ob enem bode postavljen v generalnega guvernerja Vztočne Rumelije. Predno bode to, moral se bode seveda sporazumeti z „visoko porto“, a znano je, da to ne bode ravno težko in da si turški oblastniki sami želé tako sporazumljenje. V Sofiji poznajo ta položaj in knez Aleksander, ki je toliko večšine pokazal v zadnjih tednih, bode stvari tudi odslej, o tem smo lahko uverjeni, dobro vodil in do srečnega konca privel.

Srbijo sedaj seveda spreletavajo mrzli in nezadovoljni občutki. Tem polnoustniše bodo njeni potlačeni „državniki“ zahtevali „status quo ante“, kakršni bi bil „pur et simple“. Tudi v Črni Gori in na Grškem si hočejo pomagati. Ali to ne bode oviralo srečnega izida za bolgarsko stvar, ako le bode bolgarski knez tako premišljeno ravnal, kakor dosihdob.

Tragedija se primika slavonskemu koncu za Bolgare. Srbija pa je bila organ usode, kakeršen mora delovati v vsaki dobri tragediji. Srbija je hotela slabo, a je učinila dobro. S pregrešno pusto-lovnostjo svojega „očeta“, s svojo akcijo je prena-gnila vse tiste velemoči, ki iz kraja o bolgarskem združenju neso hotele slišati nobene besede, dala je knezu Aleksandru in bolgarskemu narodu priliko za dejanje, katerim se danes čudi in zadostilo pripoznava ves izobraženi svet. Avstrije vnanji politiki so tudi zapletali dejanje, hoteli so se okoristiti proti Rusiji, a usoda jim je dala slabo sredstvo v roke in to je pokazalo, da je Avstriji na Balkanu žeti le poleg prijazno misleče Rusije. Avstrija se-

daj sama Rusiji potrjuje upliv tam, kjer ga jej je imel z njenim nadomestiti srbski „vazal“. Toliko je bilo osvete, a bilo je Avstriji tudi nekoliko sladke zavesti, zavesti namreč, da je srbski narod rešila zaslužene kapitulacije. Tako je še zmirom nekaj transcendentnega v zgodovini. Nasproti plačilu za bolgarski narod treba je le še — da srbski narod, organ usode, udari na tla svojega upropastnika.

Deželni zbor kranjski.

(V. seja dne 11. decembra 1885.)

Deželni glavar grof Thurn naznanja, da se je deželni odbor, videč, da se deželni proračun za leto 1886 Nj. presvetlemu cesarju ne bode mogel predložiti o pravem času v Najvišje potrjenje, obrnil do g. deželnega predsednika, naj bi deželna vlada kranjska dovolila pobiranje deželnih davkov in doklad, na podlagi proračuna za l. 1885, dokler dospeje Najvišje potrjenje. A deželna vlada je odgovorila, da nema dati takega dovoljenja. Zatorej prosi deželni glavar, da finančni odsek v tej zadevi potrebno poskrbi in stavi umestne predloge, (se je zgodilo in smo sklepe deželnega odbora v tej zadevi že priobčili.)

Poslanec dr. Vošnjak poroča v imenu finančnega odseka glede dovoljenja podpor za šolske zgradbe in nasvetuje:

1. Za leto 1886 dovoli se iz deželnega zaklada podpora za zgradbe ljudskih šol v skupnem znesku 6000 gld.

2. Iz te podpore dobijo po 500 gold. šolske občine Strekljavec in Griblje, po 400 gold. Veliki Gaber, Božakovo, Stari trg, Doberniče, po 300 gld. Cerknica, Dobrova, Spodnji Logatec, Terzin, Jesenice pri Radovljici, Sv. Ana pri Trziči, po 200 gld. Hoheneg, Petrovas, Smlednik, Črni Vrh, Doblje, Kropa, po 100 gld. Trpčane, in Kutezevo, Zgornje Pirniče, Prežganje, Dolnji Semon.

3. S tem so rešene prošnje občine Cerkniske, Sv. Ane, Smlednik, Dobrova, Velike Poljane, Trpčane in Kutezevo in dopisi c. kr. deželnega šolskega sveta zastran šol v Bojancih, Hoheneg, Babinopolje in Cerknica.

Vladni zastopnik gosp. Hočevar poteguje se v daljšem čitanem spisu za podporo šole v Bojancih. Poročevalec dr. Vošnjak pa mu odgovarja, da se rečena šola zaradi tega ni mogla priporočati, ker ima vas premalo za šolo godnih otrok. V obče se, pravi poročevalec, šolske občine jako neredno oglašajo pri deželni blagajnici za njim dovoljene podpore za šolske zgradbe. Tako je razpoloživih podpor iz leta 1884. še 1600 gld., iz leta 1885 še 3300 gld.

To je jako neprijetno za deželni odbor, ki ima nalog, vsako leto sestavljati računske sklepe za pretečeno leto in kateri res ne ve, ali sme še dovoljene svote izplačati ali ne. V tej zadevi želel bi dr. Vošnjak, da bi finančni odsek določil deželnemu odboru veljavna vodila. Poročevalec misli, da dotične šolske občine neso poučene o tem, da se njim je podpora dovolila.

Vladni zastopnik Hočevar odgovarja, da so šolske občine potem okrajnih šolskih svetov takoj poučene o dovoljenih podporah, a da deželni odbor podpor ne izplačuje, predno se ne prične zgradba šolskega poslopja.

Dr. Vošnjak naglašja, da je deželni zbor sklenil, da se nemajo dovoljene podpore prej izplačevati, dokler se ne prične stavba ali se vsaj kupi posestvo za šolo. Torej se vidi poročevalcu jako neumestno, da šolske občine celo 4 do 5 let na-

prej že prosijo podpore za zgradbo šolskih poslopij. Predlogi se vzprejmo.

V imenu finančnega odseka poroča poslanec Šuklje in nasvetuje, da se dovoli pomočnemu učitelju Franu Schönbrun-u povečana pokojnina od sedajne plače (400 gld.); učiteljski udovi Barbari Stamearjevi miloščina letnih 50 gld. za tri leta, počeni od leta 1886. Prošnja bivšega učitelja Jvana Lenarčiča, za miloščino se pa zavrne.

Poslanec Luckmann poroča v imenu finančnega odseka o proračunu prisilne delavnice za leto 1886. Ker se bode porabilo za nameravane nove stavbe 10.000 gld., je vsega primanjkljaja 11.395 gld. Pokritje je 60.436 gld. Odobreno.

Duhovniku frančiškani, ki opravlja duhovna opravila v prisilni delavnici, dovoli se povprek za vožnjo 60 gld. na leto.

Pošlanec Robič poroča o poročilu deželnega odbora o točki, katera se tika davkov. Odpisalo se je po ravnokar predloženem izkazu finančnega ravnateljstva kranjskega vseh davkov pri občinah po nezgodah poškodovanih 9489 gld. 30¹/₂ kr. Poročevalec se čudi, da se krajem kakor so: Kranjska gora, Dovje in Mojstrana, kateri so po povodnji preteklo jesen trpeli toliko škodo, ni nič davka odpisalo. Ne more si tega poročevalec drugače tolmačiti, nego da poškodovani sami neso odpisa davkov prosili, kar je postavno neogibno potrebno. Poročilo se odobri.

Poslanec Robič nadalje poroča v imenu istega odseka, da se je voznina za odgonce na železnici znižala, kakor tudi o nekaterih naredbah zadevajajočih deželno blagajnico. Konečno stavi predlog, naj se ta naznanila vzemo na znanje. Vsprejeto.

Poslanec baron Taufferer poroča o izvestji deželnega odbora, da bi se Bled uvrstil mej zdravilne kraje (Curort.) Deželna vlada v tem oziru jako veliko zahteva, češ, da treba zdravnika, medicinskega doktorja, bralne sobe, igralnega in godbenega salona, če mogoče pivne zgradbe (Trinkhalle) in razširjenja vrtnih nasadov (Parkanlagen).

Poslanec baron Schwegel naglašja, da se v tej zadevi zahteva dosti preveč.

Ako se hoče dejansko, ne platonično, s samim obdudovanjem krasne narave, za Bled res kaj storiti, treba je, da se povzdigne v zdravilen kraj. Ni treba pivne zgradbe, ker v Bledu mineralnih vod ni, tudi sedanji prostori za skupno razveseljevanje in za branje popolnem zadostujejo, isto tako sprehajališča, dasi so večinoma privatna lastnina, a so občni porabi prostovoljno prepuščena. Gotovo ima Bled toliko zahtevanih pogojev za zdravilen kraj, kolikor se jih nahaja v Toplicah na Dolenjskem, ki so uvrščene mej zdravilne kraje. Prva je, da se sme pobirati, zdravilna taksa (Curorttaxe), vse drugo se bode iz dohodkov ustvarilo. Tudi v Meranu in Ischlu, ki sta gotovo izgledna zdravilna kraja v Avstriji, vsega tega prej ni bilo, in se je potem priredilo, ko se je že pobirala taksa. Baron Schwegel nasvetuje, naj se deželni odbor sam zato poteza, da se Bled poviša v zdravilen kraj. Ustanovi naj se zdravstveni odsek, nezavisen od občinskega zastopa, kateri poleg njega lahko posluje. Določbo o pobiranju takse, proračun in računski sklep naj določi in odobri deželni odbor in o tem poroča deželnemu zboru, za zdravilnika pa naj dokažda, dokler bo treba dežela, kar pa dolgo ne bode trajalo.

Predlogi barona Schwegla vsprejmo se z veliko večino.

Poslanec dr. Sterbenec poroča o deželni vinarski in sadjarski šoli na Slapu za leto 1883/84 in nasvetuje, da se iste poslovanje vzame na znanje. Se zgodi.

Poslanec dr. Poklukar poroča v imenu gospodarskega odseka o poročilu deželnega odbora, tikačjem se uravnave Save pod Črnuškim mostom. Poročevalec naznanja, da se bode Sava uravnala po dosedanjih načrtih od Črnuškega mostu preko Zaloge, Dola (Lustthal) in Laz do štajerske meje. To bode stalo nad dva milijona gld. Država dovolila je letos 50.000 gld., za prihodnje leto postavljena je v državni proračun zopet jednaka vsota. Deželni zaklad kranjski pa dodaje vsako leto 2000 gld. Poročevalec nasvetuje, da se poročilo vzame na znanje, c. kr. vladi pa se izreka za tolikanj izdatno podporo zahvala deželnega zastopa.

Poslanec Kersnik izraža željo in opozarja c. kr. vlado na to, da bode konečno uravnanje Save le tedaj uspešno, ako se bode uravnala tudi Bistrica, vsaj v spodnjem delu, nekoliko kilometrov

od ustja, kar bode i jako koristno za uravnanje Save.

Poslanec dr. Poklukar podpira nasvete poslanca Kersnika. Vsprejme se predlog odsekov.

Poslanec dr. Poklukar poroča o prenatredbi močvirske postave, o ustanovitvi podružnih odborov in o močvirskem zakladu, ki je po poročilu deželnega odbora sledeči:

V zadnjem letnem poročilu deželnega odbora se je izkazalo, da je premoženje tega zaklada koncem meseca junija leta 1884 znašalo 77419 gold. 69¹/₂ kr. Dohodki, namreč obresti od obligacij z obresti v papirji, znašali so v

drugem polletju l. 1884 . . . 1600 gld. 20 kr. stroškov je bilo 1000 " — ta izdatek se je namreč plačal civilnemu inženjerju Podhagskemu na račun za dogotovitev drugega načrta. Premoženje koncem leta 1884. pomnožilo se je torej za 600 gold. 20 kr. v primeri s premoženjem koncem prvega polleta. To premoženje je znašalo:

a) v gotovini	— gld. 89 ¹ / ₂ kr.
b) v obligacijah v nominalni vrednosti	76200 " — "
c) v hranilničnih knjižicah	1819 " — "
skupaj	78019 gld. 89 ¹ / ₂ kr.

Dohodki prvega polleta 1885 znašali so na obrestih od obligacij z obresti v papirji 1600 gld. 20 kr., ki so se z delnim zneskom 80 kr. zgoraj navedene gotovine vred, tedaj skupaj 1601 gld., naložili v hranilnici na knjižico štev. 137787.

Ker se na to ni nič izdalo, znašalo je premoženje koncem meseca junija l. 1885. toliko

a) gotovina	— gld. 9 ¹ / ₂ kr.
b) obligacije	76200 " — "
c) hranilnične knjižice	3420 " — "
skupaj	79620 gld. 9 ¹ / ₂ kr.

Poročevalec dr. Poklukar, kazoč na velike nezgode barjanov po poplavljenju letošnjega leta, predlaga, da se poročilo deželnega odbora vzame na znanje, da se deželnemu odboru naroči še v letošnjem zasedanju, predložiti nov načrt močvirske (barjanske) postave, da se gleda na to, da se hitro ustanove podružni močvirski odbori, in delovati z vso odločnostjo, da se pričetna dela za osuševanje močvirja hitro dokončajo in se deželnemu zboru v prihodnjem zasedanju predloži postavni načrt o pokritju stroškov.

Poslanec Dežman predlogu načelno ne nasprotuje, a dvomi, da bode mogoče sestaviti pravi zapisnik barjanskih posestev, ki k barju spadajo, in občin, katere imajo po tem zapisniku volilno pravico v glavni močvirski (barjanski) odbor. Sploh želi, da bi imel deželni odbor mnogo več upliva v glavnem odboru za osušenje barja, a tudi vlada naj bi si upliva pridobila, ker bo šlo v tem odboru tudi za to, da vlada iz državne blagajnice dokaj za osušenje barja dovoli.

Deželni predsednik baron Winkler zagotavlja, da se bode potrudil, da dobi glavni odbor za osušenje barja državno tehniško moč brezplačno, kar deželni zbor z odobravanjem na znanje vzame. Potem se vsi predlogi gospodarskega odseka vsprejmo.

Poslanec dr. Poklukar poroča v imenu gospodarskega odseka o prošnji posestnikov z Brezja, Podolnice in Dobrove za uvrstitev občinske ceste od Dobrove do Horjulske okrajne ceste mej okrajne ceste. Prošnja se izroči se deželnemu odboru v rešitev. Potem se seja sklene.

Politični razgled. Notranje dežele.

V Ljubljani 17. decembra.

Okrajno sodišče za Staro novo mesto v Pragi je odločilo v nekem specialnem slučaju, da noben časopis ni zavezan priobčiti popravka v drugem jeziku, kakor izhaja. Slučaj bil je sledeči: Občinski zastop v Husinici, katerega večina je česka, poslal je „Prager Tagblatt“-u popravek v češčini, v katerem popravlja vest, kojo je priobčil ta list, da so Čehi v Husinici ob občnem zboru Nemške Šumavske zveze napadali dva Nemca. Urednik ni hotel vsprejeti popravka v češčini in okrajno sodišče je razsodilo v gori povedanem zmislu in podprlo svojo razsodbo s tem, da se more pripetiti, da kaka tiskarna nema črk za drugi deželni jezik. Mi se spominamo, da je pred dvema letoma neko drugo sodišče v podobnem slučaju razsodilo v baš nasprotnem zmislu.

Dalmatinski deželni zbor se je zaključil. Kaj je bilo povod, da je vlada tako hitro zaključila zborovanje, ne vemo. Italijani in Srbi bili so stavili več interpelacij, na katere še neso dobili nobenega odgovora. Najbrž vlada tudi sedaj ni marala odgovarjati na te interpelacije, ki se tičejo delovanja

nekaterih njenih organov, ker nema stalnega načelnika.

Spodnjeavstrijski deželni šolski svet je nekda dovolil vodji česke šole na Dunaji, da sme svoje vloge ukladati v nemškem in českem jeziku pri spodnjeavstrijskih uradih. To je jako razburilo nemške liberalce in so namestnika v deželnem zboru interpelovali, ali je to resnica. Ako bode namestnik potrdil, da je deželni šolski svet res izdal tako določbo, bode se v deželnem zboru začela obravnava o odgovoru na interpelacijo in liberalna stranka bode skušala dokazati, da ta določba nasprotuje deželnim zakonom, da se tedaj mora prekljati.

V Hrvatskem saboru se je predčera j končala generalna budgetna debata. Poslednji je govoril v generalnej debati grof Sermage proti dovoljenju budgeta. V jako živih barvah slikal je, kako ogerska vlada zatira hrvatska prava, in kazal na afero zaradi grbov. Nadalje je omenjal, kako hitro naraščajo davki in kako neusmiljeno se izterjavajo ter kako se Ogri nastavljajo v hrvatske urade. Množi se vedno kmetski proletarijat. Vse zemljiško posestvo se je žrtvovalo ogerski državni ideji. On je trdno prepričan, da ogerska vlada Hrvatom nič dobrega ne želi.

„Varšavskij dnevnik“ je objavil, da je v Bosni tajen odbor, za katerega sedež se društveniki ne vedó. Namen temu odboru je: 1. Sestaviti obširno spomenico na velevladi, v katerej bode odbor protestoval proti okupaciji Bosne in Hercegovine in izrazil željo, da se dá narodu ona svoboda, katero mu je bil zagotovil Sanstefanski dogovor; 2. dokazati vse zlorabe, katere je zakrivila sedanja proviziorna vlada; 3. navesti uzroke propada domače obrtnije in konstatovati, kako se priseljujejo židje in druga sodrga; 4. navesti in dokazati, kako se širijo nemške naselbine v škodo domačemu prebivalstvu; 5. razložiti, kako velikanska invazija jezuitov preti ne le pravoslavnim, ampak tudi katolikom; 6. pritožiti se, kako si sedanja vlada prizadeva odstraniti cirilico; 7. dokazati, da je katoliška propaganda poslednja leta jako napredovala; 8. svetu osvedočiti, kako velikanske davke mora prebivalstvo plačevati, četudi se še ni rešilo agrarno vprašanje; 9. pripraviti ustajo. Ta odbor ima pravoslavne, mohamedanske in katoliške člane. S tajnim odborom so v zvezi bosenski izseljenci v Turčiji in Črni gori. Odbor ima tudi mnogo članov v inozemstvu. Mi mislimo, da je poročilo ruskega lista o tem odboru samo čašniška raca.

Vnanje države.

Na srbsko-bolgarskem bojišči navstal je silen mrz. Kakor se iz Belega grada poroča, je več vojakov na straži zmrznilo. Zategadelj je želeli že iz humanitarnih ozirov, da bi se kmalu sklenilo premirje in potem definitivni mir.

Srbski vladni listi še vedno črnijo Bolgare. Vedno prinašajo izmišljena poročila, da Bolgari grozno ravna jo. Poročajo pa tudi vedno o novih praskah, katere so vselej le Bolgari prouzročili. Da bi narod bolj pomirili, javljajo, da se povsod zavračajo bolgarski napadi. Vlada pa tudi na druge načine širi podobne vesti. Tako se je bila v Belemgradu pred nekaterimi dnevi razširila vest, da so Srbi Bolgare otepli pri Velikem Izvoru, ko v resnici v tem kraju še nobenega boja ni bilo. Pa vzlic vsemu temu nevolja proti sedanji vladi v Srbiji narašča. Nikakor ne bode več dolgo, da pade sedanja vlada in razpade naprednjaška stranka.

Madjid paša odposlali so v Sofijo na posebno željo turškega sultana. Turčija namreč želi, naravnost pobotati se z Bolgarijo, da se konča vzhodnorumelijska kriza, ki turški državi napravlja mnogo težav in nevarnostij. Turki so se nekda prepričali, da se status quo ante ne dá več ustanoviti in da od Evrope nemajo pričakovati nikake pomoči. Zategadelj mislijo v Carigradu, da je najbolje, da se prizna zjedinjenje. Sedaj, ko je Srbija tepena, se Turčija nema več bati, da bi bolgarsko zjedinjenje spravilo njen obstoj v nevarnost. — Na grškej meji imajo Turki že toliko vojakov, da se od te strani nemajo ničesar več bati. — Bolgarska vlada je nekda objavila turške, da ne more vsprejeti Madjid paše, ker Turčija ni prihitela Bolgarom na pomoč, ko so jih napali Srbi, če tudi jo je prosil knez.

Vlasti se še neso sporazumele, kako bi se rešilo vzhodnorumelijsko vprašanje. Francija se močno prizadeva, da bi pregovorila Turčijo, da prizna zjedinjenje. V Rimskih vladnih krogih mislijo, da se bode mej Bolgarijo in Vzhodno Rumelijo ustanovilo podobno razmerje, kakor je mej Nizozemskim in Luksenburškim. „Journal des Débats“ zve del je iz Peterburga, da tam mislijo, da bode v kratkem knez bolgarski imenovan vzhodnorumelijskim generalnim guvernerjem. Pogajanja, ki so se vršila zaradi tega, vodil je knez Bismarck sam. Ruski list „Svjat“, kateri ima zveze z generalom Ignatjevom, pa piše, da Rusija mora priznati zjedinjenje Bolgarije in knezu čestitati kot knezu obeh Bolgarij, ako neče svojega upliva zgubiti na Balkanu v prid Avstriji in Nemčiji. Nadalje mora Srbom pridobiti potreben mir in zopet ustanoviti jim prejšnjo mejo. To je lažje doseči, kakor pa zjedinjenje Bolgarske še vedno odlašati in Bolgare strašiti sedaj z Avstrijo, sedaj z Rumunijo, sedaj s Turčijo. Jasno je, da se Bolgari ne bodo drugače udali, kakor s prelivanjem krvi, kar bi pa omadeževalo in onečastilo devetnajsto stoletje krščanske dóbe.

Svobodomiselna stranka stavila je v **nemškem** državnem zboru sledeči predlog: „Državni zbor naj sklene, da izjavi, da iztiranje avstrijskih in ruskih podložnikov, katero je zaukazala pruska vlada, po svojem obsegu in po kakovosti ni opravičeno iz narodnega interesa ter prezira človekoljubne ozire in gmotno škoduje nemškim državljanom samim.“

Brzobjavka generala Courcy-ja iz **Tonkinga** obširno poroča o operacijah francoskih čet v tej deželi. Pomirovanje dežele jako hitro napreduje. Francozi so pobili več morskih roparjev in jim razbili mnogo ladij. Sto roparjev usmrtili so v jednej vojašnici in vzeli dva utrjena kraja.

Naslednik pokojnega Mahdija, Abdullah, ki si je pridejal naslov kalifa, izdal je vojno proklamacijo, v katerej kliče vse **Sudance**, ki so spolnili 16. leto, k svoji zastavi. Sudanci so dobro oboroženi, vsi imajo Remingtonove puške, in topove novejših sistemov. Razen tega so se Sudanci privadili popolnem nove taktike. Nič več ne napadajo sovražnika skupno, ampak so se privadili razstresenega vojevanja, tako da jim streljanje napravlja manj škode. Da so se Sudanci izvežbali v vojevanji ni čuda, ker je egiptovski podkralj sam začetkom tega leta izračunil, da je v Mahdijevi službi kakih 15.000 bivših egiptovskih vojakov in podčastnikov.

Dopisi.

Iz Gradea 16. decembra. [Izv. dop.] (Deželni zbor.) O gasilnem redu za Štajersko poročal je za občinski odsek vitez Vestenek. Po predlogu dež. odbora bi mesta, ki imajo svoj lastni statut, ne spadala pod ta zakon. Toda odsek nasvetuje, da velja novi gasilni red tudi za mesti Maribor in Celje. V generalni debati izjavil se je poslanec g. Jerman ter dokazal, da predloženi gasilni red naklada nova bremena zlasti kmetskim občinam, da je sam na sebi pomanjkljiv, bi torej nikakor ne bil koristen, ako se sklene. Naj bi se slišale še poprej občine in okrajni zastopi, da izrečejo svoje mnenje. Zato nasvetuje, da se zakonski načrt vrne deželnemu odboru, kateri ima poizvedeti mnenje okrajnih zastopov. Vestenek ugovarja, da stvar ne spada v delokrog okrajnih zastopov. Jermanov predlog ni dobil večine in isti zakon, kateri v petih oddelkih govori o zabranjenji požarov, o gasilnih pripravah, o gašenji požarov, o stroških in o kaznih, bil je nespremenjen vsprejet. Vladni zastopnik želi strožje določbe zastran pod strehami pripravljene vode. G. Vošnjak se izreče proti taki določbi za liše na kmetih, ker bi se sploh ne dala izvršiti.

Pri končni določbi, katera govori o perijodičnem rasglašenju zakona, nasvetuje g. Vošnjak, da se naj razglaša v vsakem okraji v tamošnjem deželnem jeziku. Baron H a k e l b e r g je proti temu, ker spada taka določba v občinski in ne v ta posebni zakon. Tudi Vestenek se upira in predlog bil je ovržen.

Prošnja Konjiške vasi in Preloge za izločitev iz občine Konjiške izroči se deželnemu odboru, da poroča v prihodnji sesiji.

Šolski odsek predložil je poročilo o sistemizovanji učiteljske službe na Ptujski realni gimnaziji za veronauk in slovenščino.

Iz Zagreba 15. decembra. [Izviren dopis.] (Nadaljevanje.) V tem, ko sta vlada in saborska večina delovali skupno, da ponižata trojednico; da jo spravita v popolno odvisnost od Ogerske; da izbrišeta stoletja staro neodvisnost in samoupravo hrvatsko; — doletel ju je pa proti temu glasen protest, ki jima bode dolgo donel po ušesih. Pri dopolnilni volitvi v prvem okraji Zagrebškem, ki se je vršila dne 12. t. m., zmagal je namreč kandidat združene opozicije dr. Marijan Derenčin z 268 glasovi proti vladinemu kandidatu Ivanu Makovcu, ki je dobil 259 glasov.

Ta zmaga je tem znamenitejša, ker se na Markovem trgu ni za trenotek ni dvomilo, da je izvolitev Makovčeva gotova. Pomisliti je namreč treba, da v prvem razredu voli uradništvo, katero šteje nad polovico glasov vseh volilcev. Ker so pa uradniki imeli strog nalog, da morajo vsi od prvega do zadnjega glasovati za vladnega kandidata, ker je volitev ustna, in ker se je končno za gotovo pričakovalo, da bodo pretnje pri nekaterih neodvisnih volilcih tudi storile svojo dolžnost — guláš v prvem razredu ne prihaja v kombinacijo — zato je Dragutin „banček“ mirno spal in videl menda v duhu, kako bode v Pešti vzrastel njegov prestige, ko se izkaže, da niti složna opozicija proti njemu ničesar ne premore.

Morete si torej misliti, kako je bilo veliko iznenadenje v palači na Markovem trgu, ko se je iz-

vedelo o polu dveh, da opozicija nadvladuje. Vsi korteši bili so na nogah in morali so letati od jednega konca mesta do drugega, da pobere porazgubivše se volilce, kateri so sklenili vzdržati se volitve. A zastoj je bil ves njihov trud. Ko je ob dveh bila volitev zaključena, proglasiti je moral predsednik volilne komisije, da je izbran dr. Marijan Derenčin z večino devetih glasov. Neštevilne množice, ki je čakala pred voliščem, polotilo se je vsled tega nepopisljivo navdušenje. Kakor iz jednega grla zadonelo je „živio!“ katero je prvo madjarskemu gubernatorju v banskem dvoru hrvatskem naznanilo, da je bil ves v poslednji uri kubicirani trud njegovih kortešev neuspešen.

Nekateri iz volilcev dvignili so novoizvoljenega poslanca na ramena in nesli so ga v slavnostnem sprevodu za neprenehljivega burnega nazdravljanja mimo banskega dvora do njegovega stanovanja na Zrinjskem trgu. Karol grof Khuen Hedérváry pa je, kakor poizvedam iz zanesljivega vira, psoval ta dan svojo služinčad; dotaknil se komaj pri obedu predstavljenih mu jedil; popoldne pa pozval k sebi načelnike vseh uradov ad audiendum verbum.

Drugi dan dobila sta takoj dva umirovljena stotnika, katera sta upravljala službi pomočnih uradnikov pri deželni vladi in katerih jeden se volitve ni udeležil, za dr. M. Derenčina, „consilium abeundi“. Trgovcu Iliji Guteši pa je ban dal sporočiti, da ne bode več od njega kupoval niti najmanjše stvari. Načelniki uradov dobili so končno nalog, da ostro oštejejo vse one uradnike in profesorje, ki se volitve neso udeležili. Bržkone bode si vsak tako ošteti mislil: „waat koof ik mir dafor?“

Ta volitev ima pa za opozicijo velik pomen. Ona dokazuje, da je — ne samo v Zagrebu — ampak po celem deželi nepremagljiva, ako se združi. Ako bosta obe stranki — neodvisna narodna in stranka prava — hoteli si zapamtiti nauk, ki jima rezultuje iz zadnje Zagrebške volitve, tedaj se da z matematično gotovostjo prerokovati, da bode pri prihodnjih splošnih volitvah po celem deželi zmaga na njihovi strani. In kako lahko bi bilo zjedinenje na podlagi poprej določenega „modus vivendi!“ Vsaj imata obe stranki isti namen povzdigniti domovino; rešiti jo moreče zavisnosti od Madjarov. Žal, da stranka prava zopet dokazuje, da ni umela velikega nauka zadnje volitve; kajti članek, kateri je po njej priobčila „Sloboda“, v stanu je le širiti propad mej obema strankama. „Pozor“, čegar stranka je prav za prav zmagovalka — dr. M. Derenčin je namreč pristaš neodvisne narodne stranke — pisal je vse drugače, mirno in dostojno. To dokazuje, da ume položaj.

Sicer pa popolnem nismo še obupali. Ako Starčevićenci sami ne bodo hoteli spoznati potrebne sloge, prisilila jih bode k temu spoznanju madjarska vlada. (Konec prih.)

Iz Spodnje Šiške 16. decembra. [Izv. dop.] Dokler ni postala zadeva inkorporacije jednega dela Spodnješišenske občine k mestni občini Ljubljanski javna, in dokler stvar ni toliko daleč dozorela, da se hoče to zadevo rešiti potom deželne postave, nesem Vam hotel o stanju te zadeve poročati s stališča, katero zavzema javno mnenje pri nas, ker sem menil, da bode vendar še mogoče najti modus, da se stvar potom mejsebojnega prijateljskega dogovora reši. V tem vodila me je misel, da je bolje, pustiti dotičnim oblastvom, naj se mej se boj pogode, ker po mojih mislih bi utegnili vsako javno razpravljanje te zadeve pred časom, le obuditi še večje nasprotstvo.

Ker pa pride ta zadeva sedaj, ko se občini mej seboj nesta sporazumeli, pred deželni zbor in jo hočejo rešiti potom deželne postave, štejem si v dolžnost o tem izpregovoriti in svariti pred prenatrženimi koraki. Premišljeno in vsestransko naj se vse preudarja, potem pa pravično sodi.

Tembolj hočem Vam o tej zadevi poročati, da se ne bode kje mislilo, da je znabit kak drug uzrok, ki odstopu z naše strani nasprotuje zato, ker ima Ljubljana sedaj narodni zastop, kakor se je svoje dni v nekaterih časopisih namigavalo. Ne, ravno temu mestnemu zastopu veljajo v polni meri naše simpatije, ker je do sedaj še zmirom pokazal, da je zastop slovenske Ljubljane. Gotovo rada storila bi mu naša občina marsikako ljubav, a v odstop nikakor privoliti ne more, kajti s tem se obstoj naše občine popolnem podkoplje, ne gledé na to, da je občina zavezana varovati last svojih posestnikov, ki bi bili po odstopu brez odškodnine, neopravičeno in deloma silno oškodovani, kakor bo-

dem pozneje dokazal, in ker so ti posestniki prosili tudi pomoči občine.

Razvideli ste že natančneje iz poročila deželnega odbora, katero ste priobčili v Vašem cenjenem listu, za katere parcele da gré. Ponavljam naj le, da so to posestva graščine Podturn (Tivoli) s 129 orali in 531 □° zemlje, dalje ves svet, kjer stoji muzej Rudolfinum, vile Mayer, Cambiaggio in Vollheim, kakor tudi obširno poslopje „Kolizej“ imenovano, last g. Withalma.

Ves ta svet, ki ga zahteva mestna občina Ljubljanska, meri skupno 141 oral in 1139 □°, ne pa 135 oral in 1000 □°, kakor stoji v poročilu deželnega odbora. Ker vsa občina Šišenska meri skupno 596 oral in 587 □° in je čistega dohodka od zemljišč 4365 gld. 87 kr., dočim odpada na zahtevane parcele čistega dohodka 1015 gld. 70 kr., razvidi lahko vsak, da bi se potem Šišenska občina silno pomanjšala, akoravno že sedaj ni velika. Zgubila bi skoraj 1/4 sveta, več nego 1/4 prebivalstva in toliko tudi na davkih, ki so temelj občinskim dokladam. Vprašam, li ni res njen obstoj kot samostojna občina nemogoč? Občinstvo naše pa odločno in jednoglasno zahteva, da občina ostane samostalna ker se z nobeno drugo spojiti ne more, kajti občina Gorenja Šiška se je svoje dni izrekla jednoglasno proti združenju z našo občino. Opravičeno je to splošno mnenje pri nas, kajti posestniki dobro vedo, da bi morali potem sami plačevati za vse potrebščine občinske in teh toliko več, kolikor več se nam sveta odtrga. Reklo se pa bode, saj se bode dala odškodnina; res se v poročilu govori o nekaterih 70 gld. s katerimi naj bi bila občina odškodovana, a rečeni račun je popolnem pristransk in nepopolen.

Tako se na pr. računa, da bode po odstopu občina dobila za lov 16 do 20 gld. manj; da, to je istina, ako se to primeroma glede odstopa sveta zmeri, ali to je drugače. Neki lovec mi je rekel, da bode potem Spodnja Šiška teško oddajala svoj lov, kajti hriba ima potem tako malo in tako razkosen ga, da nobeden samo tega kosa v zakup vzel ne bode, kajti če bode zajca na 100 korakov dalje streljal, bati se bode že moral, da pade na tujem lovu. Tedaj bi občina izgubila pri najemščini lova ne samo 16 do 20 gld., ampak najmanj 60 gld., ker lov velja sedaj 70 gld. Dalje ni prav nič v račun vzeto, da so razna javna zabavišča na tem prostoru, kateri bi se odstopiti moral in samo letos je dobila občina okoli 33 gld. za takse, katere sme pobirati. Dalje se bode ravno na teh prostorih še izdatno zidalo, kar bode donášalo občini zopet večjih dohodkov.

Vsako leto imela bode tedaj občina večje dohodke in ti naj bi se odkupili za 70 gld. odškodnine na leto!?

In bode li občinska doklada zmirom zanaprej znašala samo 28 %, ko se misli ravno sedaj na to, prirediti razsvetljavo ulic, ko se misli premeniti šolo v trirazredno in potem baje še v četrterazredno, ko je cerkev poprave potrebna in treba nakupiti tudi orodja proti požaru. Do sedaj se to ni moglo vse hkratu storiti, ker se je itak plačevalo za novo šolo 25 % doklade, sedaj se pa s časom vse to bode. Deželni odbor jemlje pa za svojo podlago pri proračunjevanji odškodnine 3 %.

Pa tudi glede vsakoletnega nastanjenja vojakov se mora dati odškodnina, kajti število vojakov za našo občino je določeno. Kam potem vse spraviti v slučajih, ko se ravno največja posestva odcepijo? Županstvo bode moralo potem najemati in plačevati v ta namen stanovanja in prostore.

Na to vse je treba misliti, ko bi sploh kdaj prišlo do tega, da se postava o inkorporaciji sklene v deželnem zboru, ker pravica je Bogu in ljudem ljuba!

Sedaj sem opozoril na opravičene zahteve občine, katere bi se morale v poštrev jemati v slučajih odškodovanja, sedaj naj mi bode pa še dovoljeno omeniti veliko škodo, katera bi zadela privatne posestnike.

Vzemimo le „Kolizej“. Sedaj je ondu oddana najmanjša klet ali magacin za dobro plačo, ker je to poslopje zunaj mesta, tedaj blago, ki je ondu shranjeno, vse „transito“. Ko bi pa prišel Kolizej pod mesto, nikomur ne bode prišlo na misel, ondu si najeti kleti in magacine, kojih je v mestu na ostajanje in ker sploh le potrebuje kleti in magacine zunaj mesta za blago, katero je v Ljubljani podvrženo užitini. Vsled odstopa izgubil bi posestnik „Kolizeja“ gotovo 3 do 4 tisoč goldinarjev let-

nih dohodkov. Komur bi se prevelika zdela ta številka, temu navajam, da imajo v Kolizeji svojo kupčijo ali deloma magacine in kleti: 1 moker, 1 mesar, 1 špecerist na drobno, več špeceristov na debelo in štirje vinski trgovci. (Dalje prih.)

Domače stvari.

— (Obravnava proti dru. Davidu Starčeviću.) Gržanič in Kumičić zaradi znanih dogodkov v hrvatskem zboru, pričela se je 15. dan t. m. Obravnava je javna. Ustopnice v dvorano delile so se prejšnji dan, ker bi sicer ves Zagreb pritiskal v dvorano. Galerije in parter so prenapolnjene, pred vratmi so straže z nasajenimi bajoneti, po hodnikih policaji. Predseduje prvomestnik „sudbenog stola“ g. Cuculić sam. Dr. D. Starčević zagovarja dr. Derencin, Gržanič dr. Hinković, Kumičić dr. Barčić. Dr. D. Starčević izjavlja, da se on bana ni dotaknil, ker se ne strinja z njegovim dostojanstvom, da bi se „grofa Khuena“ dotaknil, a da se je veselil, videč, kako so ga iz dvorane iztirali. — Gržanič priznaje, da je bana sunil z nogo in ga iz dvorane iztirjal, da je to istina, če tudi ban in večina trdijo, da ni res. Kumičić priznaje, da klical „eto narode, tat je vani“, ker je bil veselja zavzet, da so bana iz sabora izgnali. Potem so se preslušavale priče. Prvi je poslanec Dedović. On pripoveduje da je videl, kako je David Starčević porinil Gržaniča iz klopi proti banu Khuenu. A priča se je potem zapel v taka protislovja, da naposled ves zmočen pravi: „jaz ničesar ne vem, meni se zdi.“ Za njim priča poslanec Itlinger. On govori, kakor zatožba. Na to pride na vrsto poslanec Cvrnkovich. Pripoveduje, da je Starčević pahnul Gržaniča proti banu, da je Starčević po pravici zatožen, ne samo zaradi nasilstva, nego da bi se moral tudi tožiti zaradi poskušene umora. Na vprašanje braniteljevo, iz česa priča to sklepa, odvrne Cvrnković, da se Starčeviću na obrazu brala silna razjarjenost in jeza in da se je iz tega dalo sklepati, da je hotel tudi „umorstvo učiniti“, ako bi bilo potrebno. Veliko veselost prouzročila je dra. Hinkovića opomba, da bi se moral po tem takem priča Cvrnkovich že mnogokrat tožiti zaradi poskušene umora, kajti, dokler je bil sodnik, je skoro nad vsakim zakričal: „Šutite, drugač Vas dadem objesiti.“ Preslušan je bil potem saborski kvestor Kuzmanović. Proti tej priči dvigne se branitelj dr. Derencin in zahteva, da se ne zapriseže, ker si on in dr. Kršnjavi protislovita, kajti vsaki „zahteva za sebe čast, da je bana Khuena spasio.“ Zaradi tega nastane kontroverza mej predsednikom in braniteljem, pa na zadnje priča Kuzmanović vendar priseže. S tem je bila dopoludanska obravnava končana. (Obširneje dopis v prihodnjem listu.)

— (Slovensko gledališče.) V soboto 19. dan t. m. je pred božičnimi prazniki poslednja predstava. Da nekoliko pozabimo solze, ki so se prelivala v „Starem korporalu“, predstavljale se bodo tri igre veselega zadržanja: „Nemški ne znajo“, „Damoklejev meč“ in „Srce je odkrila“. Kdor se hoče prav iz srca smijati, naj ne zamudi priti v Talijin hram.

— (Doktorjem prava) bil je včeraj na vseučilišču na Dunaji promoviran g. Albin Suyer, odvetniški koncipijent v Ljubljani.

— (Vabilo) gospodom društvenikom narodne Čitalnice Ljubljanske k obnemu zboru dne 26. decembra 1885 dopoludne ob 11. uri v čitalniški dvorani. Dnevni red: 1. Nagovor predsednika. 2. Poročilo tajnikovo. 3. Poročilo blagajnikovo. 4. Nasveti posameznih društvenikov. 5. Volitev dveh pregledovalcev računa. 6. Volitev 15 odbornikov.

— (Izpred porotnega sodišča.) Pri zadnji porotni obravnavi v tem zasedanju zatožen je bil 70 letni kmet Luka Žirovnik iz Svilj blizu Medved, zaradi hudodelstva ponarejenja kovanega denarja. Na stare dni je hotel Žirovnik obogatiti s tem, da je pričel delati kovan srebrenemu podoban denar. Pripravil si je v to svrhu različnih pomočkov, a bili so vsi jako okorni in izdelani denar tako slab, da ga je, po domače rečeno vsaka baba spoznala. To se je tudi izdelkom Žirovnikovim zgodilo, kajti ženska na mitnici v Medvodah je bila, ki je prvi izdani ponarejeni goldinar takoj spoznala, da je ponarejen. Porotniki so tudi nevednost Žirovnikovo uvažali, kakor tudi to, da je denar slabo ponarejen, zato je sicer potrdili vprašanje gledé zločinstva ponarejenja kovanega denarja,

a tudi pritrdili dodatnemu vprašanju, da je vsakdo lahko spoznal denar, da je ponarejen. Vsled tega je sodišče obsodilo Žirovnika le na štiri mesece ječe. S to obravnavo bile so porotne obravnave zadnjega zasedanja v tem letu končane.

Telegrami „Slovenskemu Narodu“:

Dunaj 17. decembra. „Wiener Zeitung“ objavlja imenovanje F. M. L. Cornaro-ta namestnikom v Dalmaciji. — Člani mejnarodne vojaške komisije odpeljali so se o polunoci z ekspresnim vlakom na bojišče.

Budimpešta 17. decembra. Zasobni uradnik Viljem Egressy postrelil je danes dopoludne svoje troje otrok, potem pa še samega sebe. Jeden otrok živi. Nagibi temu zločinu neznani.

Novi York 17. decembra. Kakor se brzojavlja iz San Franciscas zasledila je policija socijalistično zaroto, ki je imela namen, umoriti guvernerja kalifornskega in druge odlične meščane. Več oseb so zaprli.

Gg. peveci Ljubljanske čitalnice!

Ker se bliža Silvestrova veselica, pri kateri bode pel čitalnični zbor več pesnij, vabi in opominja podpisani odbor vse pevce, da pridejo jutri in potem redno vsaki torek in petek zvečer k vjam.

V Ljubljani 17. decembra 1885.

Čitalniškega pevskega zbora odbor.

Poslano.

Bolezni vsake vrste, zlasti **bolezni živcev, padico, bolečine v želodeci, nervozno šumenje po ušesih, trganje po ušesih, slab posluš, glavobolje, migrene, bledice in mrtvice** ozdravlja po racionalnej zanesljivi metodi. Pri bolnih na pljučah in nadušljivih dosežemo v štirih tednih čudovite vspehe. Prosimo obširno poročilo poslati nam s pridejano marko za odgovor.

Privatna klinika „Freisal“ v Solnogradu. (Avstr.)

Tržne cene v Ljubljani

dne 16. decembra t. l.

	gl. kr.		gl. kr.
Pšenica, hktl.	6 0	Špeh povejen, kgr.	64
Rež, „	5 39	Surovo maslo, „	84
Ječmen, „	4 39	Jajce, jedno	2
Oves, „	3 0	Mleko, liter	8
Ajda, „	4 23	Goveje meso, kgr.	64
Proso, „	5 04	Telečje „	56
Koruza, „	4 87	Svinjsko „	50
Krompir, „	2 86	Koštrunovo „	35
Leča, „	8	Pišane „	50
Grah, „	8	Golob „	17
Fizol, „	8 50	Seno, 100 kilo	2 05
Maslo, kgr.	90	Slama, „	2 05
Mast, „	72	Drva trda, 4 metr.	8 50
Speh frišen, „	50	„ mehka, „	6

Meteorološko poročilo.

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura	Vetrovi	Nebo	Meteor. krina v mm.
16. dec.	7. zjutraj	747.21 mm.	—12.0° C	brezv.	megla	
	2. pop.	745.60 mm.	— 8.9° C	sl. szh.	jas.	0.00 mm.
	9. zvečer	746.11 mm.	—13.4° C	sl. szh.	megla	

Srednja temperatura — 11.4°, za 9.9° pod normalom.

Dunajska borza

dne 17. decembra t. l.

(Izvirno telegrafično poročilo.)

Papirna renta	82	gl. 80	kr.
Srebrna renta	83	„ 35	„
Zlata renta	109	„ 10	„
5% marcna renta	100	„ —	„
Akcije narodne banke	866	„ —	„
Kreditne akcije	295	„ 30	„
London	125	„ 95	„
Srebro	—	„ —	„
Napol.	9	„ 99	„
C. kr. cekini	5	„ 98	„
Nemške marke	61	„ 85	„
4% državne sročke iz l. 1854	250	gl. 128	„
Državne sročke iz l. 1864	100	gl. 170	„
Ogrska zlata renta 4%	99	„ 65	„
„ papirna renta 5%	91	„ 65	„

Tujci:

15. decembra.

Pri **Sionu**: Baronica Waldegg z Dunaja. — Filipp iz Zagreba. — Zubanofsky z Dunaja. — Vilhariz Prezida. — Schwarz z Dunaja. — Satrau iz Celovca.

Pri **Malič**: Pawy z Dunaja. — Obatz iz Gradca. — Schweiburger z Dunaja. — Waschitz iz Krškega. — Osch z Dunaja. — Puntigam iz Gorice. — Benzur iz Budimpešte. — Seidl iz Kočevja.

Pri **južnem kolodvoru**: Jäger iz Gradca. — Schwarz z Dunaja. — Brenčič iz Trsta. — Lankič iz Litije.

5% štajerske zemljišč. odvez. obliq	104	gl. —	kr.
Dunava reg. sročke 5%	100	gl. 119	2 3
Zemlj. obć avstr. 4 1/2% zlati zast. listi	125	„ 50	„
Prior. obliq. Elizabetine zapad. železnice	115	„ —	„
Prior. obliq. Ferdinandove sev. železnice	105	„ 50	„
Kreditne sročke	100	gl. 179	75
Rudolfove sročke	10	„ 18	50
Akcije anglo-avstr. banke	120	„ 105	25
Tramway-društ. velj. 170 gl. a v	194	„ 75	„

V NARODNI TISKARNI v LJUBLJANI

dobi se knjižica

„Tisočletnica Metodova.“

Spisal duhoven ljubljanske škofije.

Cena 10 kr.

Cisti dobiček te knjižice namenjen je v podporo slovenskega šolstva osnovani „Družbi sv. Cirila in Metoda.“ (518—14)

Vabilo na naročbo

Jurčičevih zbranih spisov.

Jurčičevih „Zbranih spisov“ stoji:

I. zvezek, nevezan po	gl. 1.—
„ elegantno vezan po	1:50
II. zvezek, nevezan po	0:70
„ elegantno vezan po	1:20
III. zvezek, nevezan po	0:70
„ elegantno vezan po	1:20
IV. zvezek, nevezan po	0:70
„ elegantno vezan po	1:20
V. zvezek, nevezan po	0:70
„ elegantno vezan po	1:20

Ako pa tudi odajemo vsak posamični zvezek, vendar se priporoča, pošiljati naročnino za več zvezkov skupaj. Naročnina znaša za I.—V. zvezek 3 gl. 50 kr. Za vseh prvih pet 1 po vezanih zvezkov 6 gl. Za vseh prvih deset lepo vezanih zvezkov pa 11 gl. — Naročnina se pošilja najprikladneje s poštnimi nakaznicami pod naslovom: gospod Jos. Starč v Ljubljani, Marije Terezije cesta 5.

Naročnina za VI. do X. zvezek stoji samó 3 gl.; za elegantno vezanih drugih pet zvezkov (VI.—X. zvezek) samó 5 gl. 50 kr.

Naročnina za I. do X. nevezani zvezek stoji 6 gl. Za vseh prvih deset lepo vezanih zvezkov pa 11 gl. — Naročnina se pošilja najprikladneje s poštnimi nakaznicami pod naslovom: gospod Jos. Starč v Ljubljani, Marije Terezije cesta 5.

Naročniki prejemaajo knjige franco. (22—40)

Dijaki dobivajo Jurčičeve „Zbrane spise“ po 60 kr. izvod, ako si naroč skupno po 10 izvodov ter zanje pošljejo gosp. dru. Jos. Starču v Ljubljano naročilno svoto 6 gold.

Odbor za Jurčičev spomenik.

EDVARD RAŠEKova
sladčičarna
v Ljubljani, na Prešernovem trgu št. 2,
vabi k obisku svoje **Božične razstave** in priporoča svojo bogato izber **sladčičarskega blaga**, **konfektov** in **bonbonov** najfinijejšega okusa (lasten izdelek), ne zamenjati s tovarniškim blagom, **kasete za bonbone** in **božična drevesca** od 1 gl. višje. Od Silvestrovega dne dalje slednji dan sveže, jako priljubljene **predpusne krofe**. (740—2)

Važno
za trpeče na prsih in plučah.
Neogibno potreben zoper **kašelj, hripavost, zasliženje, katar** in **oslovski kašelj**, za take, ki želé dobiti čist in krepek glas, za **škrofeljnaste, krvične, slabotne, bledične** in **krvičrevne** je
sok kranjskih planinskih zelišč,
s **podfosforno kislim apnom** in **železom pomešan.**
Lastni izdelek. Cena 56 kr.
Dobiva se v (673—6)
LEKARNI TRNKOCZY
zraven rotovža v Ljubljani.
Razpošilja se vsak dan po pošti.

Čujte in čudite se!
12.500 kosov
ogrinjal za dame,
popolnem zadosti velika tudi za največjo damo, v vseh modnih barvah, **rujavih, sivih, črnih, rdečih, modrih, belih, škotskih in turških** itd., prodaja se po **goldinar 1 goldinar**
komad proti poštnemu povzetju, da se izprazni prostori.
Exporthaus „Zur Austria“, Wien,
Oberdöbling, Mariengasse 31. (727—2)